

Kocogeldi Kulutegin (1960)

Kocogeldi Kulutegin 1960 yılında Oş şehrinin Kara Kulka kasabasına bağlı Alayku köyünde dünyaya gelmiştir. Kırgız Devlet Üniversitesi'nin Gazetecilik Bölümü'nü bitirmiştir. İki manzum eserin

yazarıdır. 1990 yılından beri SSSR Yazarlar Birliği'nin üyesidir. Şimdi Moskova'daki M. Gorki adındaki Edebiyat Enstitüsü'nün Yüksek Edebiyat Kursu'nda okumaktadır.

Şiirler

SIR

Biyiktiktin bir sırtı bar tubasa-
biyik turup
cerge cakın degi özü-
tiltik öskön török kokus kulasa
tiet cerge eñ birinçi töböcü...

Cıldap-doorlop şattık bassa ayılın,
cırkıçtıkkı cılt koyuşat andaylar-
şirelerdi tandap sorgon aarının
"Şilekeyi" kaday açuu, kaday zaar?!

Öz butunan ayrılbasın adam-ay,
öksöp-öçüp cer-suu koşo ıylamat-
başına da, közünü da karabay
baldak-buttun baarı cerdi sıy! basat...

Birin körüp cubaylardın -
tünörüp,
birin körüp -
köñül balkim suubastır -
Muzday cılma eki nerse
tübölük
aykalışıp bir çekitte turbastır...

AYAL

Tün baktıлуу şıırıñdı tıñdagan...
Kün baktıлуу külküñdü bir ırgagan.
Süyböy turup seni çındap obolu
süyö albayt-ov çaşonu bir da can!...

Kadam bassañ kadırı artat köçönün,
Karap turupkaaloo aytıp ötömün:
"Uçurbasın tıñtıgıñdı baldarıñ,
kiçirbesin, kiçirbesin töşögüñ..."

Naziktigüñ - bulçuñu cok balbandık...
naziña ele tüşöör köktön ay kalkıp.
Cer cumşagın tandap baskan tuyakça
tepesep ötöt kaygı keede ardantıp.

SIR

Yüceliğın bir sırtı var kendine has -
yüce durur
yere yakındır aslında kendi-
dimdik uzanan ağaç bir anda yıkıldıgında
değer yere en önce tepesi.

Devirler yıllar boyu saadette dolsa köyün,
böyleleri yağmacılığa karşı koyar-
çiçek özü toplayıp emen arının,
"dostluğu" ne kadar acı, ne kadar zar?!

Kendi ayağından olmasın insan,
hıçkırarak yer ve su birlikte ağlar-
başına da gözüne de bakmadan
koltuk değnekli ayakların tümü yere saygıyla! basar..

Birini görüp çiftin-
belli belirsiz,
birini görüp-
gönül belki soğumaz-
buz gibi pürüzsüz iki şey
ebediyen
birleşerek bir çizgide durmaz...

KADIN

Gece mutlu fısıltını dinledi...
Güneş mutlu kahkahasını söyledi.
Sevmez ise seni gerçekten önce,
Sevemez bu hayatı tek bir can.

Adımlasan değeri artar sokağın,
Uzaktan bakarak dilekte bulunur geçerim:
"Uçurmasın saadetini çocukların,
Küçültmesin, küçültmesin döşeğın..."

Nazikliğın, başka türlü bir yiğitlik...
nazın için düşer gökten ay doğup.
Yumuşak toprak seçerek giden ayak
tepererek geçer kaygı bazen utandırarak.

Kölböörütüp eteğini cayganday
körköm düynö!
Çaşoo bolso ar kanday.
Özögünö cılan katıp öksüysün
ölümdü da özün töröp salganday...

Köygöyün kün -"kömöktöşüp" ululuk,
közün turgay, sözündön çaş çuburup.
Sorulup bir ketkiñ keletcerge şart
soguş senin nebereñdey tuyulup.

Iras, iras biyiktigiñ!
Deneñen
ıldıy tüşüp keldik çaşoo-kemege...
Düynö özünön özü turup saktalat
saktap, korgop algan bolsok seni ele!

CAYLOO - BOZ ÜY

-Ket! Ket!...
Tosup çıktı desek...
Oy kokuy...
Kötüüçüdöy attan cerge soylotup...
Cayloo.
Boz üy.
Eşik açsa biröösü -
catkansıyt pil murdun serpip-oynotup.

Birgeleşip cürgön menen dayım bu,
biri-birin buttarım da sagındı...
Olturganda mandaş urup, mınakey,
oroluşa kalğanın kör çağımduu.

Oo, keremet - okşoy tüştüm taktıga,
oltur, Kaynar, oltur, uulum, astıma!
Altın taacı handar ketpes bul orun
arnalıp tur azır senin baktıña.

Ah, bal kımız!
Şak tartıp men carımın...
"Açırganbay cut, uulum, -deym, - dağı bir..."
Tegerek kün tüşüp bizge tündüktön,
teatrdın eske saldı carıgın.

Başka kaarman biz belembiz.
Köñül cay.
Baykuş kögöön komuz çertip tögüldü-ay.
Babalardın özümö okşoş biröösü
içip catsam - kımızımdan köründü-ay...

Savurarak eteğini açmışçasına
görkemli dünya!
Hayat olsa her türlü.
İçine yılan sokup yetiştirirsin
ölümü de kendin yarattığın gibi...

Köygöyün zor, yardım edip ululuk,
Gözünden bir yana sözünden bile yaş süzülerek.
emilerek gitmek istersin yer altına,
savaş senin torunun gibi sezilir.

Gerçek, gerçek yüceliğin!
Bedeninden
aşağı inip geldik hayat deneni gemiye...
Dünya kendi kendini korur ve yaşar,
koruyup, kollasak da seni sadece!

YAYLA VE OBA

-Git! Git!
Karşılamağa çıktı desek...
Hey Allah'ım...
düşecekmiş gibi attan yere süzülüp...
Yayla.
Oba.
Kapıyı açsa birisi-
yatar gibi fil gibi burnunu uzatarak sallayıp.

Birlikte hareket eden daima şu,
ayaklarım dahi birbirini özler oldu...
bağdaş kurup otururken, şöylece
şevk içinde olmasına bak öylece.

Bir mucize, benzedim senin tahtına,
otur, Kaynar, otur, oğlum önüme!
Altın taçlı hanların bile ulaşamadığı bu yer,
adanmıştır şimdi senin bahtına.

Oy, bal kımız!
Bir anda dikerek ben yarısını...
"Yüzünü ekşitme iç, oğlum, -diyorum,- bir daha..."
yusuvarlak güneş indi bize obanın üstünden,
hatırlattı tiyatrunun ışıklarını

Baş kahraman biz miyiz ki.
Gönül rahat.
Sarhoş oldum kopuz çalınınca şevkimden.
Atalardan kendime benzeyen birisi
içerken kımızda göründü...

...Öz demiñdi balañ sezip - cakşısı,
özün anın başın cıttap - başkısı,
kırgız üydö kırmız içip oltursañ -
kırgızdın al kıpkırgızça baktısı!!!

ARIK KIZ

Irgayday bolgon arık kız,
ımanı birook carık kız.
Cañı bir tuulgan Aybı dep
caldırap tiktep kalıppız...

Pastek bir boyuñ caraşıp,
başıñıñ dadıl - karatıp.
Kaldaygan canım
sen dedim
kalganday süyüü adaşıp...

Estesem - köönüm gül kılğan,
elde çok senden külgün can.
Çöyçöktöp tamak içirip,
çöntökkö katıp cürgüm bar...

Salmagıñ gülgö pay beken?
Salganıñ toodoy kaygı eken!
Çök tüşö kalıp öböyün -
çöymöygön erdiñ kayda eken...

CARIK DÜYNÖ

Carık düynö!
Carık düynö, sen-özün -
carkıragan kün nurunan cazılğan
çakırıkıñ, cardıkıñ,
çaşoo üçün çakırıkıñ, cardıkıñ!
Carık düynö, etegiñe carmaşıp
çaşap catkan ar bir adam -
özünçö
senin maani-mañızıñdı
küçtüü bir
sezim menen tuyundurup turuuçu
ilep belgi!
İçten cangan tilegim -
tap-tak turgan oşol ilep belgiler
tars cıgılıp,
aluu degen belgige
aylanbasın, aylanbasın beyubak!...

...Balan senin nefesini hissetse, en güzeli,
sen onun saçlarını koklasan, en evveli
Kırgız evinde kırmız içip oturmak
Kırgızlar için en büyük mutluluk.

ZARİF KIZ

Gül pembe yanaklı zarif kız,
Edepli ve nurlu kız.
Yoksa doğan bir ay mı diye
Gözlerimizi senden alamıyoruz.

Uzun, servi boyun yakışır,
adımların dahi yaraşır.
Deli gibi çarpan yüreğimi
sen belledim
varlığımca sunarak sevgi.

Düşündüğümde, gönlümü güllerle donatan,
el içinde yok senin gibi neşeli bir can.
Kaşık kaşık yemek yedirip,
seni alıp cebimde taşısam.

Varlığın gülden bir parça mı?
Saldığın dağ gibi bir tasa imiş
Bir eğil de öpeyim,
bal dudakların nerede imiş...

AYDINLIK DÜNYA

Aydınlık Dünya!
Aydınlık Dünya sen-
Parlayan güneş ışığından yaratılan
bir davetsin, yarlıksın,
hayata bir davetsin, yarlıksın!
aydınlık dünya, yapışıp eteğine
yaşamakta olan her bir insan-
kendince
senin dünyanı, anlamını
güçlü bir
duygu ile aksettirmekte olan
sıcak birer belgi!
Tüm kalbimle dileğim-
abide gibi durmakta olan sıcak belgiler
bir anda yıkılacakmış
duran belgiye
dönüşmesin, dönüşmesin hain zaman!..